

Соколова М. І., здобувачка вищої освіти;
Дрешпак В. М., д-р наук з держ. упр., професор
Університету митної справи та фінансів

ТЕМА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ В АВСТРІЙСЬКИХ МЕДІА

Досліджено тематичну структуру публікацій медіа Австрії, присвячених російсько-українській війні. Продемонстровано, що австрійські медіа привертають увагу до політичних, економічних, гуманітарних і власне військових аспектів російсько-української війни. Водночас редакціями медіа береться до уваги та висвітлюється як міжнародний контекст того, що відбувається в Україні, так і те, який вплив ця війна має на суто австрійське суспільство.

Ключові слова: війна, Австрія, Україна, росія, медіа, вплив на аудиторію медіа.

Австрійські медіа акцентують на різних аспектах російсько-української війни, зокрема на політичних, економічних, гуманітарних і військових. Вони намагаються забезпечити об'єктивність і глибину висвітлення подій.

Проаналізовані нами публікації австрійських медіа переважно мають об'єктивний тон, спрямований на надання фактів і аналізу подій. Можуть мати більш емоційне забарвлення залежно від конкретного видання та його позиціонування, використовують різні стилістичні прийоми для привернення уваги читачів і підсилення емоційного зв'язку.

Заголовки матеріалів часто мають емоційне забарвлення, що застосовано для привернення уваги читачів. Наприклад, «Чому Зеленський хоче позбутись свого начальника армії?» («Warum Selenskyj seinen Armeechef loswerden will?», OÖNachrichten, 07.02.2024), «Україна: як довго Захід може продовжувати постачати зброєю?» («Ukraine: Wie lange kann der Westen noch Waffen liefern?», Wiener Zeitung, 27.09.2023), або «Тренди Google-пошуку в росії про Путіна та війну в Україні» («Suchtrends in Russland zu Putin und Krieg», ORF.at, 17.05.2023) [1; 2; 3]. Вибір слів і фраз залежить від позиції видання та його цільової аудиторії.

Різні медіа Австрії можуть мати відмінні підходи до висвітлення російсько-української війни. Наприклад, одні видання можуть ставитись до ситуації більш об'єктивно, намагаючись дати простий і нейтральний опис подій (наприклад, ORF.at), тоді як інші виражають конкретні погляди і власне ставлення до подій (зокрема, Wiener Zeitung). Медіа можуть висвітлювати реакцію громадськості, політиків та експертів на події в Україні та росії, що додає деталізації інформаційному полю, а також аналізують глибинні причини конфлікту та його наслідки для України та регіону загалом.

Важливими для висвітлення російсько-української війни є інтерв'ю з експертами, компетентними у цій сфері. Австрійські медіа часто звертаються до політиків, дипломатів, військових аналітиків, істориків та інших фахівців для отримання оцінок і коментарів щодо подій, що відбуваються. Як приклад можемо навести інтерв'ю з українським істориком Ігорем Жалобою у «Wiener Zeitung» (17.03.2024) під назвою «Russland – ein Reich, das in der Vergangenheit steckenblieb» («Росія – імперія, що застрягла в минулому») [2].

Тема російсько-української війни в австрійських медіа має значний вплив на громадську думку та політичні рішення. Інформація, яка надходить до аудиторії через медіа, може впливати на уявлення про конфлікт і формувати певні погляди щодо рішень та дій уряду. Важливим аспектом висвітлення цієї теми є демонстрація та аналіз реакції політиків і міжнародних лідерів на події в Україні. Австрійські медіа відслідковують дипломатичний діалог, миротворчі ініціативи та вплив зовнішніх факторів на конфлікт. Прикладом є публікації у «Mein Bezirk»: «Große Kriegsgefahr zwischen EU und Russland» (29.01.2024) – «Великий ризик війни між ЄС та Росією», «Hier können Linzer für die Ukraine spenden» (06.03.2022) – «Тут можуть пожертвувати Україні лінцер» (лінцер – традиційний австрійський десерт, випічка з пісочного тіста з начинкою із джему – М. С., В. Д.) [4].

Австрійські медіа застосовують різні мовні засоби та образність у своїх повідомленнях про російсько-українську війну. Зокрема, вони можуть використовувати метафори, візуальні символи, специфічні лексичні одиниці для підкреслення певних аспектів конфлікту або емоційного навантаження. Таким прикладом може бути публікація «Krieg in der Ukraine: Drohnenangriffe auf AKW Saporischschja» («Війна в Україні: атаки безпілотників на Запорізьку АЕС») у GMX, де використано емоційно забарвлені слова та вирази, риторичні засоби, активна лексика, узагальнюючі та категоричні вислови, щоб створити наочне уявлення про ситуацію, акцентувати на її загостренні та викликати емоційний відгук у читачів [5].

Як візуальні засоби використовуються фотографії, відео, інфографіка тощо. У такий спосіб редакціям вдається наочніше відтворити реалії війни та привернути увагу більш широкої аудиторії до публікацій цієї теми.

Медійники Австрії також практикують у своїх публікаціях міжнародну контекстуалізацію російсько-української війни, порівнюючи її з іншими світовими воєнними конфліктами або історичними подіями. Це допомагає читачам отримати більш осяжне розуміння ситуації. Прикладом такого матеріалу, зокрема, є «Ukraine und Gaza: Einmal Krieg, einmal Frieden» («Україна і Газа: раз війна, раз мир») у «Profil», 22.10.2023, де йдеться про війну в Газі між Ізраїлем та ХАМАСом з різних геополітичних поглядів. Основна ідея полягає в порівнянні конфлікту в Газі з російсько-українською війною, з підкресленням, що незважаючи на значно

більший масштаб російсько-українського воєнного конфлікту, у світовій політиці війна в Газі привертає більше уваги [6].

Австрійські медіа часто акцентують на гуманітарних аспектах російсько-української війни, зокрема на гуманітарних катастрофах, біженцях та гуманітарній допомозі. Це сприяє формуванню співчутливого ставлення до постраждалих. Як приклад – стаття «Caritasdirektorin vor Ort in der Ukraine» («Директорка Карітас, розташованого в Україні») у «Mein Bezirk», 22.02.2024 [4]. Водночас медіа досліджують реакцію австрійського суспільства та політичних лідерів на російсько-український конфлікт, аналізуючи погляди і позиції громадськості та політичних партій.

Медіа досліджують також економічні наслідки російсько-української війни для Австрії та Європейського Союзу. Це включає аналіз енергетичних зв'язків, санкцій та торгових відносин. Розглядають і більш загальний вплив цієї війни на міжнародні відносини та геополітичну ситуацію в Європі. Це включає оцінку стосунків з росією, позицію ЄС та НАТО.

Йдеться у публікаціях і про структуру та функції дипломатичних зусиль щодо розв'язання російсько-українського конфлікту. Це включає роль міжнародних організацій, дипломатичні переговори та миротворчі ініціативи, зокрема за напрямом народної дипломатії. Прикладами висвітлення такої тематики можемо назвати статті: «Ein Lichtermeer für Kinder in der Ukraine am Stephansplatz» («Море вогнів для дітей в Україні на Стефанплатц») (22.02.2024), «Ökumenisches Gebet für den Frieden im Dom zu St. Jakob» («Екуменічна молитва за мир у соборі св. Якова») (01.03.2024), «Benefizkonzert “United for Ukraine” am 21. Februar» («Благодійний концерт “Об'єднані для України” 21 лютого») (21.02.2024) у «Mein Bezirk» [4].

Отже, нині медіа Австрії відіграють важливу роль у формуванні як міжнародної думки про російсько-українську війну, так і ставлення до цієї війни власне австрійської аудиторії. Їх матеріали впливають на сприйняття цих подій у самій Австрії, у Європі та світі, а також можуть впливати на рішення політичних лідерів і міжнародних організацій.

Список літератури

1. Oberösterreichischen Nachrichten. URL: <https://www.nachrichten.at>
2. Wiener Zeitung. URL: <https://www.wienerzeitung.at>
3. Österreichischer Rundfunk. URL: <https://orf.at>
4. Mein Bezirk. URL: <https://www.meinbezirk.at>
5. GMX. URL: <https://www.gmx.at>
6. Profil. URL: <https://www.profil.at>